

קונטרס
שיחזור
קודש

שבעה עשר

ספה"ק מאור עינים פרשת נח ד"ה ותנח התיבה בחודש השביעי

משכמים - שקלים תשפ"ג
• גליון קכו •

החזרת נרות

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

מודעה ובקשה
כל זכיות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

...

עימוד ועיצוב ע"י

הברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תוכן ענינים

שיעור א'

ג

בשותפות כל אחד נתן לשני - ג + הקב"ה נתן חסד ואנחנו נתנים נבורה - ג + בפחד הקב"ה מעיר אותנו - ג + השמש תמיד מאיר אלא הבעיה הוא אצל המקבלים - ג + כשאדם מרניש מעונן אז הקב"ה מדבר איתך אישי - ד + ברנע שאדם חי עם הקב"ה אין סיבה שהפחד תהיה - ד + אדם שחי עם הקב"ה לא צריכים להביא לו פחדים - ד + הפחד הוא לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחת - ה + תפקיד הלב לווסת את הדברים - ה + בחסר אונים אדם מוכן להיכנע - ה + להיכנס לנשמיות תלוי לפי הנפש שלך - ו + סיפור עם הרה"ק הניטער איד זי"ע - ו + הניטער איד יש לו הרבה יראת שמים - ו + העיקר לא לאבד את המוח - ו + כל מאורעות שבעולם שייכים אלי - ז + העיקר הוא היראה הפנימי ולא החיצוני - ז + אדם שחי בשלימות בחסר אונים נשבר לגמרי - ז + סיפור עם החפץ חיים זי"ע - ח + חסד ונבירה חייבים ללכת ביחד - ח + הרשעים כשיש חסד מפסיקים לפחד - ח + בלי גדול וגורא חסר חלק בבריאה - ח + הפחד הוא להשלים את החלק החסר בשותפות - ט

שיעור ב'

ג

אדם שלא מחזיר הושב שמגיע לו יותר - י + כל היראות הם תזכורת להגיע להקב"ה - י + אדם שלא שומע צריכים להביא לו יראה חיצוני - י + ברשע בזמן רעידת אדמה מתפרק לו הכל - יא + אדם חייב להיות בהיכון כל הזמן - יא + דווקא על ידי הנבלה אדם מגיע להקב"ה - יא + החיבור הכי חזק הוא בזמני ירידה - יב + עלייה הכוונה להעלות את הניצוץ שנמצא בירידה - יב + כשלא הולך אז אדם חוזר למסלול - יב + המצב של וחסרונם מחזיר אותי להקב"ה - יג + בתוך הפחד יש ניצוץ ששייך אלי - יג + הגויים חיים בנאווה ייאוש כל הזמן - יג + הצדיק מזהה בפחד החיצוני את הפנימי - יד + נח נהיה

הולך דווקא על ידי הקשיים שהיה לו – יד + סיפור עם תבעש"ט הק' – יד + בושה לפחד
 מאנשים ולא מהקב"ה – יד + בשמש יש כוח הפועל בנפעל – יד + הקב"ה מסתיר את
 עצמו בשמש – טו + אם לוקחים את השמש במציאות אפשר להישרף – טו + דווקא על
 ידי שזה נעלם אברהם הגיע להקב"ה – טו + אל תחכה שהפחד ישלוח עליך – טז + אדם
 שאין לו את המודעות הזאת נפל עוד יותר למטה – טז

שיעור א'

כפחד הקב"ה מעיר אותנו

עכשיו מסביר המאור עינים ברגע שאדם לא נותן להקב"ה את החלק שלו והוא מפסיק לפחד, אז פתאום מרגיש שזה כבר לא הולך לו כמו שהוא היה רוצה, אבל אדם מיד מפרש את זה כעונש, או שהקב"ה לא רוצה אותו ח"ו, אבל האמת אינו כן, אלא אתה נרדמת והקב"ה רוצה בזה להעיר אותך שתחזור אליו ית'. כתוב אני ד' לא שניתי ואתם לא כליתם, בפשטות הכוונה כמו שאני לא שניתי אתו דבר אי אפשר לכלות אתכם.

השמש תמיד מאיר אלא
הבעיה הוא אצל המקבלים

אבל הכוונה אחרת, שמש ומגן הוי-ה אלוקים, השמש תמיד מאיר לעולם גם ביום וגם בלילה, גם בקיץ וגם בחורף, רק הבעיה הוא אצל המקבלים שבלילה אין שמש מאיר לעולם אנחנו לא רואים את זה, אבל השמש בפני עצמו בוודאי מאיר גם אז, וכן ביום מעונן השמש ממשיך הלאה להאיר אלא כרגע יש עננים שמכסים

כשותפות כל אחד נותן לשני

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ותנח התיבה ביום השביעי). **הנה כתיב והאלוקים עשה שייראו מלפניו. וכל הבריאה שברא השם, הוא מפני זה, שיראו הבריות אותו.** אנחנו שותפים עם הקב"ה במעשה בראשית. בכל שותפות כל אחד נותן משהו לשני, כגון אחד יש לו ידע בנושא מסוים והשני יש לו כסף, אז השותפות עובדת ברגע שאחד נותן את הכסף השני מעביר לו את הידע. וברגע שאחד לא נותן את הכסף שהוא צריך לתת מיד השני שיש לו את הידע ישאל מה קורה כאן.

הקב"ה נותן חסד ואנחנו
נותנים גבורה

אותו דבר עם הקב"ה ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, אלוקים עשה שיראו מלפניו, הקב"ה מצדו נותן חסד קל כל היום ואנחנו צריכים לתת את הגבורות שזה לפחד ממנו, כל הבריאה שברא השם, הוא מפני זה, שיראו הבריות אותו. וזה תכלית ומטרת בריאת האדם בעולם.

ולכן שולח לך פחדים, וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז אין שום סיבה בעולם שהפחד עדיין יהיה, שם פחדו פחד לא היה פחד, כלומר ברגע שאדם מעורר לעצמו פחד אז הקב"ה לא צריך להפחיד אותך, וברגע שהקב"ה כן מפחיד אותך הוא לא בגלל שהוא רוצה להעניש אותך אלא הוא רוצה שתגיע לפחד ד'. דווקא על ידי הפחדים הקב"ה עוזר לך להגיע לפחד ד'.

אדם שחי עם הקב"ה לא צריכים להביא לו פחדים

וזהו לא נבראו רעמים אלא ליישר עקמומית שבלב. ברגע שיש פחד זה לא כדי להעניש אותך אלא כדי לעורר אותך לחיות אחד עם הקב"ה. אלוקים עשה את האדם ישר, הקב"ה נותן לנו חסד קל כל היום ואנחנו צריכים להחזיר לו עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, כל זמן שאדם מכיר את הקב"ה אז לא צריכים לעורר אותך עם כל מיני פחדים, אבל ברגע שאדם נכנס לחשבונות רבים אז צריכים ליישר אותו בחזרה, רבות מחשבות בלב איש וזה בגלל שאדם התרחק מהקב"ה, ואז הוא חושב שביום מעונן אין שמש באמת, ברגע שאדם חי שכל דבר הוא מציאות אז רבות מחשבות בלב איש, וברגע שאדם יודע שכל דבר זהו סיבה מאת הקב"ה והשמש נמצא גם ביום מעונן, אז ועצת ד' היא תקום וברגע שאני ד' לא שניתי אז ואתם לא כליתם.

את השמש, כלומר הבעיה הוא לא בשמש אלא במקבלים, אותו דבר אני ד' לא שניתי הקב"ה תמיד נמצא אלא הבעיה הוא במקבלים, וברגע שאדם חי ככה שהקב"ה תמיד נמצא גם ביום מעונן, כלומר גם אם אצלך כרגע מעונן אבל הקב"ה לא שניתי כלל, ואז ואם לא כליתם אדם יכול להיות בגדלות המוחין גם במצב של קטנות המוחין.

כשאדם מרגיש מעונן אז הקב"ה מדבר איתך אישי

עכשיו ממשיך להסביר שאדם שחי ככה עם הקב"ה יש לו אפשרות להשפיע כן לכל העולם, ואז כבר לא צריך להיות אותו יום מעונן כלל, וזהו המתקת דינים בשורשם. ואז כל פעם שאדם מרגיש במצב מעונן אדם יודע שאז הקב"ה מדבר אליו אישית ואומר לו תתקרב אלי גם שם, וברגע שאדם עושה זאת זהו המתקת דינים בשורשם. וכמו שהיה עם רבי שמעון בן יוחאי, שבזמנו לא ירד גשם הרבה זמן, ובסוף עשה יחוד עם עצמו כלומר לחיות אחד עם הקב"ה ואז השפיע על כל העולם גשם בשפע. וזהו ברגע שזה אני ד' לא שניתי מיד יהיה ואתם לא כליתם.

ברגע שאדם חי עם הקב"ה אין סיבה שהפחד תהיה

וכן זהו העניין של הפחדים וחרדות שיש בעולם, כי אדם לא חי עם הקב"ה ולכן הקב"ה רוצה לעורר אותך

שעקוב הלב - שהלב מעוקם ומעוות. **רבי יענקל ברקוביץ ז"ל** היה אומר למה אנו מתייחסים ללב ולא למוח, אלא המוח הוא חלק אלוקי ממעל והוא הכי קרוב לנשמה, לעומת זאת הרגליים הם הכי למטה לכיוון הגשמי, אדם מורכב ממוח לב וכבד, המוח הכי גבוה הכבוד הכי למטה והלב בדיוק באמצע, תפקיד הלב הוא לווסת דברים, המוח שולח משהו הלב בודק האם להתייחס או לא, וכן הכבוד הגוף שולח משהו ללב והוא בודק שוב האם להתייחס לזה או לא.

בחסר אונים אדם מוכן להיכנע

הלב מצד אחד הוא רוחני ומצד שני הוא גשמי הוא בדיוק באמצע, אדם שנותן לגוף שלו לשלוט עליו אז הלב ג"כ הולך עם זה ואז אין למוח שום שליטה עליך, המוח שולח כל הזמן מסרים לית אתר דפנוי מיניה, לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ולית ליה מגרמיה כלום, אבל היות שהלב נסע עם הכבד עם הגוף הוא פשוט לא שומע כלום ולא מתייחס לכלום, כי המוח הולך עם אמונה בלי הבנה והשגה, לעומת זאת בגוף רוצה להבין מה קורה כאן, ואז הקב"ה מעורר לך פתאום פחד ואז אדם רואה את עצמו מול החסר אונים שלו, ואז גוף האדם כבר מסכים ללכת עם המוח ולהתייחס למה שהוא אומר העיקר לצאת מהחסר אונים שלו, ואז הלב כבר מסכים למוח לשולט על העסק. וזהו ומלתם את ערלת לבבכם.

הפחד הוא לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד

וזהו לא נבראו רעמים ורעידת אדמה אלא ליישר עקמומית שבלב ואז חוזרים לאלוקים עשה את האדם ישר. **והמה אחת מגבורותיו**. הרעמים הם אחת מגבורות ד', ויש עוד הרבה סוגים כמו רעידת אדמה וכדומה, אבל ברגע שאדם חי שם פחדו פחד אז לא היה פחד ואז אין שום סיבה בעולם שהפחד עדיין יהיה. ד' שמעתי יראתי, ברגע שאדם חי ככה זה אומר שהוא חוזר למצב יראתי האלוקים עשה שיראו מלפניו. א"כ כל פעם שיש פחד צריכים לשמוע שזה לא סתם פחד מציאותי אלא להגיע ליראתי לפחד ד'. וזהו המתקת דינים בשורשם. ויש שתי דרכים בזה, או שהקב"ה מביא לך פחד או חרדה, או שאדם חי בפחד עוד לפני שהפחד מגיע באמת, הפחד האמיתי של הצדיק אמת הוא לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד כי אז אפשר ח"ו לקחת משהו לעצמינו, וברגע שאדם חי ככה לא לשכוח את הקב"ה אפילו לשנייה אחד אז אין שום סיבה למה הפחד יהיה.

תפקיד הלב לווסת את הדברים

הרעמים המה אחת מגבורותיו הללו שנבראו ליראה את ד', **כמה דאת אמר ורעם גבורותיו וכו'**. ולמה צריכים אנו לרעמים ושאר הדברים המעוררים האדם ליראת ד', **כי מחמת**

מוח קטן וחלש ואני צריך לישון טוב כדי שיהיה לי כוח למחר. מיד אמר הדברי חיים גיט שבת. ויצא לכיוון הדלת.

הגיטער איד יש לו הרבה יראת שמים

אבל שוב חזר והתחילו לדבר שוב בדברי תורה וחסידות. ואחרי כמה דקות שוב אמר הגיטער איד כנ"ל. וככה זה חזר על עצמו כמה פעמים. עד שהגיטער איד ראה שזה לא עסק, ואז ליווה את הדברי חיים עד החוצה ממש וסגר את הדלת. אחרי כמה דקות שוב חזר ורצה להיכנס וראה שהדלת סגורה, קרה לגבאי שיבדוק וראה שזה באמת סגור. ואז אמר לו מאוד קשה לי להיפרד מכזה יהודי חשוב שיש לו כ"כ הרבה יראת שמים.

העיקר לא לאבד את המוח

כל אחד עבודה שלו הוא למדוד את היראת שמים שלו כלומר לא לאבד את המוח, כי לא צריכים לייצר ולייבא יראת שמים כי זה נמצא במוח מלא יראת שמים, ועבודת האדם הוא רק לתת למוח לשדר יראת שמים לגוף הגשמי, וברגע שאדם לא נותן למוח להיכנס לגוף אז הלב נהיה מגושם מאוד ואז אדם חי בנתק מהקב"ה. גדולה הסרת הטבעת יותר ממ"ח נביאים. כי הנביאים יכולים לדרוש עד מחר הלב אטום ולא נותן שום דבר להיכנס לשם, פעם אחת ראה הרה"ק **מראפשיץ זי"ע** מישהו דופק

להיכנס לגשמיות תלוי לפי הנפש שלך

ר' אשר היה מדבר מקדש עצמך במותר לך, כי נכון שזה מותר אבל ברגע שאדם נכנס יותר ויותר לעולם הזה הוא נהיה מגושם יותר ואז המוח לא שולט עליך, אבל אדם שיגיע כפיך הוא יכול להסתובב בעולם הזה אבל המוח שלו יהיה בעולם הבא, אז אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה ואשריך בעולם הבא, כי אז אדם מסוגל להיות כאן ועם המוח הוא חי אחד אתו ית', אבל אם אדם נכנס לדברים גשמיים ומיד נתקע שם אז לא טוב כלל, והאמת הוא שכלל גדול בחסידות שאין כלל וגם זה לא כלל, תלוי כל אחד לפי הנפש שלו, יש אנשים שיכולים להיכנס לכל מיני מקומות ולא יקרה להם כלום, ויש אנשים שכל דבר קטן מוציא אותם מדעתם ומיד המקום שולט עליהם ואין להם שום שליטה על עצמם.

סיפור עם הרה"ק הגיטער איד זי"ע

מסופר שהרה"ק הגיטער איד זי"ע הגיע לצאנז והשתתף בטיש של **הדברי חיים זי"ע**. אחרי הטיש הדברי חיים ליווה את הגיטער איד הביתה. וברגע שהגיע לבית שלו כבר נכנס לדבר איתו בדברי תורה וחסידות. אחרי כמה דקות אמר הגיטער איד להדברי חיים לך יש מוח גדול עם הרבה כוח ולכן אתה לא צריך לישון הרבה, אבל אני עם

אדם ירא את השם, גם בעת שהוא שופע לאדם טובה וברכה. לא צריכים לייבא אותו זה נמצא במערכת האדם להיות בפחד מיראת ד', זה שאדם מייבא יראה הוא בשביל הגוף ולא בשביל הנשמה, וברגע שמגיע פחד זה מפרק את הגוף, והעיקר שאדם ילך עם הפחד שיש לו בפנימי מהקב"ה ואז לא צריכים ללכת אחרי הפחד של רעידות אדמה או פחדים וחרדות אחרים.

אדם שחי בשלימות בחסר אונים נשבר לגמרי

אדם שחי כל הזמן בפחד מהקב"ה, אז ברגע שמגיע רעידת אדמה או פחד אחר זה רק כדי לחזק את היראת שמים שלו, כי בעצם הוא הולך עם הפחד הטבעי שיש לו מהקב"ה, אבל אדם שלא חי עם פחד ד' ועסוק כל הזמן בשלימות שלו ובזה שיש לו מקום בטוח בעולם, ואז ברגע שקורה לו רעידת אדמה ואז רואה את עצמו בחסר אונים מיד נשבר לגמרי, וזה מה שאמרנו מברכתו של הצדיקים לומדים את הקללה של הרשעים. כלומר הצדיקים חיים עם הקב"ה כל הזמן, והחיישן הטבעי עובד כל הזמן כדי להגיע לפחד ד', א"כ באותו מקום של פחד שהצדיק שומע שם את הקב"ה הרשע נאבד שם, וכן להיפך מקללתו של הרשעים אתה לומד ברכתו של הצדיקים. ברגע שיש פחד בעולם הרשע נשבר לגמרי, אבל הצדיק בדיוק הפוך יודע שזה הבא לחזק אותי ליותר יראת ד'.

חזק על הלב באמירת תחנון, ניגש אליו ואמר לו: מה אתה דופק אף אחד לא בבית. אותו דבר הנביאים יכולים לדבר עד מחר אבל לא שומעים כלום. וברגע שאחשורוש הוריד את הטבעת להמן ונתן לו רשות להרוג את כלום אז מיד כלום התחילו לעשות תשובה. וכמו שאומרים חתיכת עץ שלא נדלק מאש ברגע שמפרקים אותו לחתיכות קטנות מיד זה בוער. ברגע ששולחים לך פחד עצום מיד אדם מתחיל לשמוע.

כל מאורעות שבעולם שייכים אלי

כי מחמת שעקוב הלב, ואין לו לב לעבוד את השם ביושר לבב, לכן נבראו הרעמים ליישר העקמומית, ושתיירא האדם את בוראו. ר' אשר אמר למישהו מה צריכים לכוון בברית מילה של בנו, לכרות גם את הערלה שלך האישי. כלומר כל מה שעובר על האדם בשבילי נברא העולם וכל מאורעות העולם שייכים אלי. וזהו עבודת האדם בעולם.

העיקר הוא היראה הפנימי ולא החיצוני

עכשיו ממשיך לבאר, נכון שלפעמים הקב"ה מביא לנו יראה חיצוני כדי להגיע ליראה פנימי אבל העיקר הוא לא היראה החיצוני אלא היראה הפנימי, והנה, אע"פ שבדרך כלל היראה החיצונית מביאה האדם ליראה, מ"מ הנכון הוא שלא יצטרך האדם לבוא ליראה ע"י פחד ורעמים, אלא להיות

אל לשון חסד אל כל היום, גדול ונורא - צריך להתיירא לפניו. אלוקים עשה שיירא מלפניו, וזה חייב להיות ביחד, חסד מהקב"ה גדול ונורא מבני ישראל.

הרשעים כשיש חסד מפסיקים לפחד

ולא כמו הרשעים, שעליהם איתא כד חזיין אנפי מלכא נהירין, כשרואים הארת פני השי"ת ומושפע עליהם חסד, היום זה יום שמש ולא מעונן, אז סר מהם היראה. ואז מפסיקים לפחד ונכנסים לזחיחות הדעת, ואז הם עושים מה שרוצים ולא מה שהקב"ה רוצה, ומחמת זה גורמים ח"ו צרות ודינים. הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא שלא ישכח את הקב"ה. הקב"ה הוא חסד קל כל היום, דרכו הטוב להיטיב, אבל אני רוצה ממכם גדול ונורא, וברגע שזה יקרה אני ייתן לכם הלאה את הקל, אבל זה בתנאי שיש גדול ונורא.

בלי גדול ונורא חסר חלק בבריאה

וברגע שאדם לא נותן גדול ונורא אז אתה בעצמך גרמתי צרות ודנים, אבל לא ח"ו שהקב"ה השתנה אלא אצלך חייבים כרגע להביא לך גדול ונורא כדי שתחזור בחזרה לחיות אחד עם הקב"ה. וזה הדרך שלנו לחיות שויתי ד' לנגדי תמיד בלי מכאובי וחטאתי זה כלום, זה נקרא לחיות עם החסד בלי גדול ונורא, העיקר הוא לעשות שתייהם

סיפור עם החפץ חיים זי"ע

אני ד' לא שניתי תלוי איך אתה חי עם הקב"ה, אפשר לחיות כאילו שזה בטוח כאן ואז ברגע שנכנס פחד הכל מתפרק, או שאפשר לחיות עם הפחד כל הזמן ואז הפחד בפועל בא רק לחזק אותי. מסופר שהחפץ חיים זי"ע נסע בדרך. וראה שהעגלון שלו נכנס לאיזה שדה לקחת שחת. מיד התחיל לצעוק רואים, והוא צעק בחזרה מי רואה הרי אין כאן אף אחד. וזה כנ"ל החפץ חיים היה חי עם הקב"ה וחי אני ד' לא שניתי ולכן אמרתי לו שיש כאן הקב"ה שרואה מה אתה עושה, כי ברגע שהתורה אומרת שאסור לקחת זה נהיה כמו חומה בשבילי, אבל העגלון שלו היה עסוק בסוסים ולא היה חי ואתם לא כליתם ולכן לא ראה אף אחד. וברגע שרבו אמר לו רואים, בזה פירק לו את החלק של הגוף שלו, אבל אחרי זה רץ בחזרה לגוף ורצה לקחת עוד שחת.

חסד וגבורה חייבים ללכת ביחד

א"כ דבר ראשון צריכים לדעת שחסד קל כל היום אין דבר בעולם שאין שם חסד מהקב"ה, אבל לכאורה אם זה קל שזה חסד איך נכנס לכאן גדול ונורא שזה לכאורה סתירה, אלא הכוונה הוא הקב"ה נותן את החסד ואת נותן את היראה, ובזה הקב"ה יכול להיות קל, וברגע שאדם לא נותן את גדול ונורא אז הוא בעצמו מסתיר עם העננים שלו את הקל, אבל הקל לא השתנה כלל, וזהו אל גדול ונורא, פירוש,

הקב"ה מביא לו יראה ופחד אבל לא בשביל להעניש אותו, אלא להזכיר לו ששכחת את החלק שלך בעסק, והקב"ה אמר אבל מה שאני קיבלת על עצמי לעשות בעת בריאת העולם אני ממשיך לעשות, כי אני ד' לא שניתי ויש לכם הלאה חסד לרוב ממני, רק אתם לא רואים את זה כי הבעיה אצלכם, וברגע שאתם תחיו אני ד' לא שניתי מיד יהיה ואתם לא כליתם, ואז לא היינו צריכים להביא לכם שום פחדים ושום חרדות.

כי אלוקים עשה שייראו מלפניו, ובלי גדול ונורא חסר כאן חלק שאתה צריך לתת בבריאה, וכמו אצל שותפות אם אחד לא מביא את הכסף שהוא חייב מיד מודיעים לו שהוא מחוץ העסק, ואז מיד תופס את עצמו ומביא כסף.

הפחד הוא להשלים את החלק החסר בשותפות

אותו דבר אדם חייב לתת גדול ונורא, וברגע שאדם לא עושה זאת

שיעור ב'

כל היראות הם תזכורת להגיע להקב"ה

אבל גם היראה אדם עלול לקחת לעצמו ולא להגיע להקב"ה, ולכן הקב"ה עוזר לנו להגיע ליראה, ולכן שולח לנו כל מיני פחדים אחרות כמו רעידת אדמה, בנק מצלצל כל בוקר, וכדומה, שכל אלו הם תזכורות להגיע ליראת ד', ואז אדם מגיע להכרה שלא לעולם חתן, ואז אדם מתחיל להעריך שמישהו נותן לו את כל מה שיש לו, א"כ מצד אחד הקב"ה נותן לנו חסד כל הזמן ומצד שני הקב"ה רוצה שאדם יגיע לעם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, ולהגיע לזה הקב"ה שולח לנו כל מיני יראות ומשם אדם מגיע להקב"ה.

אדם שלא שומע צריכים להביא לו יראה חיצונית

אבל איזה יראה לקבל זה כבר תלוי באדם בעצמו, אדם שלא מפנים לפני זה שיש יראה מהקב"ה אז צריכים להביא לו יראה חיצונית חזקה, אבל זה

אדם שלא מחזיר חושב שמגיע לו יותר

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ותנח הביתה ביום השביעי). **והנה, בעת שיש ח"ו איזה פחד בעולם.** דברנו שעיקר מטרת בריאת העולם הוא עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו. אבל כדי להגיע למצב של תהילתי יספרו, הוא רק על ידי הפחד שיש לאדם שעלול להתנתק מהקב"ה, וברגע שאדם יודע שאף אחד לא חייב לך כלום אז יגיע למצב של תהילתי יספרו, וכדי להגיע למצב הזה, הקב"ה דרכו הטוב להיטיב ולכן משפיע עלינו חסדים כל הזמן, אבל ברגע שאדם לא מחזיר לו שום דבר טבע האדם להתחיל לחשוב שמגיע לו הרבה יותר ממה שיש לו עכשיו, ולא חושב בכלל שאף אחד לא חייב לו כלום, ואיך אפשר לבנות את היחסי גומלין שאדם יתחיל לחשוב שיש כאן עוד מישהו חוץ ממנו, רק על ידי הפחד שזה יכול להיגמר אז אדם מגיע לחשוב שיש כאן עוד מישהו חוץ ממנו ואז יעשה פעולות לחזק את הקשר עוד יותר. ועל ידי הפחד הזה אדם מגיע לגאולה.

להיכנס לעצבות כעס והפקרות, אלא בדיוק ההפוך להרים לו את הערך העצמי שלו, וכמו שאמרנו אתמול אני ד' לא שנית, בדיוק בחסר אונים אדם מגיע משם להקב"ה, אדם שחי כוחי ועוצם ידי ברגע שמגיע לו חסר אונים הוא מתפרק לגמרי, כי אדם הרי מוגבל בכל דבר גם במחשבה גם בדיבור וגם במעשה, גם בעולם גם בשנה וגם בנפש, אדם שחי שהוא עושה כל דבר אז ההגבלה שיש לו מפרק אותו, אבל אדם שחי עם הקב"ה אז בדיוק ההפוך דווקא מתוך ההגבלה אדם מגיע להקב"ה שהוא בלי גבול וסוף כלל, ומשם מגיע להכרה מי כן מחיה אותו, בוודאי הקב"ה.

דווקא על ידי הגבלה אדם מגיע להקב"ה

אדם מצד אחד מוגבל בכל מיני דברים, ומצד שני לא מוגבל בדברים אחרים, אז אדם שואל עצמו מה קורה כאן האם אני כן יכול או לא, אבל התשובה הוא אדם שחי שהוא עושה כל דבר אז ברגע שהוא לא מוגבל ומצליח אז מיד נכנס לגאווה, וברגע שהוא מרגיש מוגבל ולא מצליח מיד מתייאש ונכנס לכעס ולהפקרות, כלומר בלי שאדם יראה את החסר אונים שלו לא יגיע להקב"ה, אבל אדם שחי עם החסר אונים שלו ויודע שבלי הקב"ה אי אפשר כלום, אז בדיוק ההפוך ההגבלה מביא אותו לחשוב מי כן נותן לו את ההצלחה ואת בלתי הגבלה, זה הקב"ה

לא כדי להעניש אותך אלא כדי להחזיר אותך בחזרה להקב"ה, אבל אדם שמפנים שיש יראה מהקב"ה בכוח עוד לפני שמגיע לו יראה בפועל, בזה הוא חוסך יראה בפועל ממש. כי העיקר שכל היראות הוא להגיע ליראת ד' הפנימי, וברגע שאדם הפנים זאת חוסך מעצמו יראה חיצוני, ואז ברגע שמופיע יראה בעולם הצדיק לא לוקח זאת כמציאות אלא כסיבה שזה כדי לחזק את היראה שיש לנו כבר, בזה הצדיק ממתיק את הדינים בשורשם.

ברשע בזמן רעידת אדמה מתפרק לו הכל

אבל מברכתו של הצדיקים אתה לומד קללה של רשעים, כי הרשעים הם חיים כוחי ועוצם ידי, וכל הזמן הם חושבים מגיע לי אני עשיתי, ואז ברגע שמגיע לו רעידת אדמה או כל פחד אחר במחשבה דיבור או מעשה הכל מתפרק לו לגמרי, א"כ בדיוק באותו מקום של ברכה לצדיקים בשביל הרשעים זה קללה, כי הרשע כשיש לו טוב הוא נכנס לגאווה וכשיש לו רע הוא נכנס לייאוש, וזהו עבודת האדם בעולם.

אדם חייב להיות בהיכון כל הזמן

הדרך מלמד אותנו שאדם חייב להיות בהיכון כל הזמן, לחיות מכאובי וחסאתי נגדי תמיד, אבל זה לא בשביל

הנקודה של החיות שנמצא בירידה, העלייה אינו מיועד שיהיה לך עלייה כרגע אלא זה אך ורק כדי שיהיה לך כוח בירידה, אבל הירידה מגיע לצורך עלייה של הניצוץ שמחיה את הירידה, וכמו מים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך, אותו דבר החיות של הקב"ה יורדת עד לשם גם שם ידך תנחני, וברגע שאדם לא נשבר שם במקום הנמוך ויודע ששם זה עבודה שלו הפרטית, עבודה של מלאכים יש לו מספיק, ושלא אותנו לכאלו מקומות נמוכים דווקא בגלל זה לגאול את הניצוץ שיש לנו שם בתוכו עמוק, וברגע שאדם מזהה את ההזדמנות מה עליו לעשות ואז הוא נותן תפילה כי לא תעזוב נפשי לשאול ולא תתן חסידך לראות שחת, ואז יכול להיות תודיעני אורח חיים, אבל בלי שתגיע לשם לא תוכל לעשות את העלייה לניצוץ שנמצא שם.

כשלא הולך אז אדם חוזר למסלול

דוד המלך אומר מצד אחד גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע, ומצד שני אומר לפני זה ד' רועי לא אחסר בנאות דשא ירבצני על מי מנוחות ינהלני. לכאורה על מי מנוחות ינהלני זה הכי טוב שיכול להיות ואיזה שייכות יש לזה לגיא צלמוות. אלא אדם שחי שהוא זה שעושה בנאות דשא והכל הוא פועל, אז ימצא את עצמו מחר במצב גם

שמחיה ומהווה כל דבר, ואז אדם יודע שהפחד שיש לו הוא רק כדי לחזק את היראת ד' שלו שלית מחשבה תפיסה ביה כלל ולית אתר דפנוי מיניה, דהיינו בזמני ירידה צריכים לדעת שזה מגיע לחזק אותי ביראת שמים, ובזמני עלייה צריכים לדעת שחסידי ד' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו.

החיבור הכי חזק הוא בזמני ירידה

יש לאדם זמני ירידה וזמני עלייה, הירידה הוא כדי שאדם יראה את הסכנה שלו ואת החסר אונים שלו, וברגע שאדם חי ככה אז ברגע שזה מגיע באמת אדם לא נבהל שם ויודע שזה כדי לחזק את היראת שמים שלו, ואז אדם יודע שהחיבור הכי חזק להקב"ה הוא דווקא בזמני ירידה, כי בעלייה מאוד קשה להתחבר שם להקב"ה, כי יש במה להיאחז, אך בזמני ירידה שם אין במה להיאחז ואז ברגע שאדם מפנים וחי שלית אתר דפנוי מיניה ולית מחשבה תפיסה ביה כלל שם אדם הכי חזק מתחבר להקב"ה.

עלייה הכוונה להעלות את הניצוץ שנמצא בירידה

ירידה לצורך עלייה, הכוונה הירידה אינו כאן כדי להעניש אותך אלא כדי להרים אותך, ושתמנף את הירידה להגיע להקב"ה, וזהו לצורך עלייה כי עבודה שלנו הוא להרים את

ומה שכן הולך טוב צריכים לדעת שלית ליה מגרמיה כלום, ואז מגיעים לראות את החסד ד' בכל דבר, **בעשותכם רצון השם**, אלוקים עשה שיראו מלפניו, ולכן לא צריכים לפחד מברקים ורעמים, אלא בתוך הפחד הזה יש ניצוץ שאתה צריך לגאול ולהחזיר זאת להקב"ה, ואתה יש לך עכשיו הזדמנות לעשות אותו, וברגע שאתה מתחזק ומגיע ליראת שמים בזה אתה גואל את הניצוץ משם בחזרה לשורש.

הגויים חיים בגאווה יאוש כל הזמן

כי אומות העולם אינם יראים כי אם מהצרות, הגויים אין להם יראת שמים כלל, ולכן הולך להם הם בגאווה לא הולך להם הם בייאוש, ואז אין להם איפה להיאחז ולכן הם מפחדים מהצרות, אבל הצדיקים לא צריכים לחכות להגיע לזה אלא הכי טוב זה לחיות עם היראה עוד לפני זה. **אבל הצדיק אינו מפחד מהרעה ח"ו**, הצדיק חי עם מכאובי וחטאתי נגדי תמיד כל הזמן ואז חי כמה הקב"ה נותן לו כל הזמן, אדם שנכנס לעבודת השם רואה עד כמה הקב"ה גדול ואז עוד יותר נכנס לפחד ד', ובתוך כל פחד מזהה עוד הזדמנות להתחבר עוד יותר להקב"ה, ומזהה עוד כוח שנמצא שם שאפשר לגאול, ואז הצדיק לא מוסיף פחד על הפחד הגשמי אלא מוסיף עוד פחד לא

כי אלך בגיא צלמוות ולבד לגמרי, אבל ברגע שהקב"ה מביא לך מצב של גיא צלמוות אבל על ידי זה אדם יגיע למצב של על מי מנוחות ינהלני, הקב"ה מביא את זה כדי שתראה שיש מצב של שבתך ומשענתך ואין לבד, ורק על ידי שפתאום לא הולך לי זה מכניס אותי בחזרה למסלול, במצב של שבתך לבד אדם נשבר ובמצב של ומשענתך לבד אדם מתגאה, ואז הקב"ה נותן לנו את האיזון על ידי שאין לנו כדי שנחזור למסלול.

המצב של וחסרונם מחזיר אותי להקב"ה

אומרים בורא נפשות רבות וחסרונם, הקב"ה חייב להביא לנו מצב של וחסרונם כי אם לא אדם יהיה בעל גאווה או יכנס לייאוש, ולכן המצב של וחסרונם מחזיר אותנו שיהיה להחיות בהם נפש כל חי.

בתוך הפחד יש ניצוץ ששייך אל

והנה, בעת שיש ח"ו איזה פחד בעולם, על זה כתיב כה אמר ד' אל דרך הגויים אל תלמדו **ומאותות השמים אל תחתו**, שזה ברקים ורעמים אל תפחדו מהם, כי יחתו הגויים מהמה. הקב"ה לא עושה זאת בשבילך אלא בשביל הגויים, ובשבילך זה רק כדי לחזק את היראת שמים שלך, ולדעת לית אתר דפנוי מיניה ולית מחשבה תפיסה ביה כלל,

סיפור עם הבעש"ט הק'

ובמקום אחר איתא: וכן אמר הבעש"ט ז"ל, שכל הפחדים, אפילו בבעלי חיים המגיע לאדם, הוא כוונת השם ב"ה להפחידו, כדי שיזכור לירא את השם, וכמו שמסופר שפעם אחת הלך הבעש"ט הק' ביער והתחיל להתפלל, ופתאום הגיע מולו אריה, ומיד אמר לעצמו שאריה אותיות יראה. וכשגמר תפילת שמונה עשרה ראה שהאריה קרוע לחתיכות. כלומר הוא הכיר שיש לו כרגע ניצוץ שמחיה את האריה ששייך לו, וברגע שהעלה אותו לא נשאר זכר מהבעל חי, ואם האדם חכם ומתבונן את זה, אז אין שום דבר המפחדו להרע לו.

בושה לפחד מאנשים
ולא מהקב"ה

בחובת הלבבות מובא שהיה חסיד אחד שהסתובב בלי פחד. שאלו איך אתה לא מפחד מכלום, וענה אותו החסיד אני פשוט מתבייש לפחד מאדם מול כזה הקב"ה גדול. כלומר כל הפחד בעצם הביא אותי במקום לפחד הגעתי לבושה לפחד מדברים גשמיים והגעתי מזה ליראת שמים.

בשמש יש כוח הפועל בנפעל

איתא בתורת המגיד: כשראה אאע"ה את השמש אמר זה אלוקי וכו'. לכאורה האם אברהם אבינו ישתחוה לשמש, אלא בכל דבר מצא אברהם

לשכוח את הקב"ה ולהגיע למצב של תהילתי יספרו.

הצדיק מזהה בפחד
החיצוני את הפנימי

אבל הצדיק אינו מפחד מהרעה ח"ו, כי אם מתעורר ומתחזק מזה אל יראת השם, הצדיק מזהה בתוך הפחד החיצוני את הפחד הפנימי שבעצם מחיה את הפחד הזה, ובעצם יש בתוכו ניצוץ שמחכה שאתה תשמע שזה הקב"ה ובזה גואלים אותו, וברגע שאדם מתפלל שהקב"ה יעזור לו בזה עושים עלייה לניצוץ, וברגע שאדם עושה את עבודה הנ"ל הוא בעצמו מתעלה ג"כ מזה למקום שלא היה שם לפני זה.

נח נהיה הולך דווקא על
ידי הקשיים שהיה לו

על דרך את האלוקים התהלך נח, והוא מבואר לעיל. איך נח הגיע לכאלו מדרגות גדולים להיות בחינת צדיק, אלא דווקא על ידי את האלוקים שזה מצבים לא נעימים דווקא משם הגיע להיות צדיק, ובמקום להיות עומד בכאלו מקומות נמוכים נהיה התהלך נח, ובכאלו מקומות נמוכים אז אדם או שנלחם או שנשבר או שנהיה קפוא ועומד, אבל נח לקח את המצב ושמע שדווקא משם הוא יכול להתחבר להקב"ה, וממילא נהיה התהלך נח. וזה נקרא המתקת דינים בשורשם שלא לקח לעצמו שום דבר.

אם לוקחים את השמש כמציאות אפשר להישרף

והבין שיש עילה על כל העילות. נכון שיש כאן כרגע שמש שמאיר, אבל יש בתוכו כוח גדול שמפעיל אותו. ומתחילה היה סובר שהכוח ההוא הוא תכלית הידיעה, ולא היה משיג יותר, ואח"כ הבין שאין סוף לידיעתו ב"ה, אמר מה לי לעבוד לכוח אשר הוא מלוּבש בדבר אחר, אעבוד לאין סוף ב"ה בעצמו. אותו דבר כל פחד שיש יש לנו אפשרות לקחת את זה כסיבה או כמציאות, וכמו השמש אם לוקחים אותו כמציאות אז אפשר להישרף, ואם לוקחים אותו כסיבה אז אפשר למצוא שם את כוח הפועל בנפעל.

דווקא על ידי שזה נעלם אברהם הגיע להקב"ה

אבל דווקא על ידי שאברהם אבינו ראה שהשמש נעלם בסוף היום וכן ראה שכל יום בבוקר הוא חוזר ובלילה נעלם ראה שיש כאן משהו מעל הבנה והשגה שלי. עיקר מטרת בריאת העולם הוא שתראה אותו, והדרך היחידי שאפשר לראות אותו זה רק על ידי שזה נעלם, ואז במקום להיכנס לפחד הקב"ה עוזר לך שתראה אותו, ואז אברהם אבינו הגיע ללאן שהגיע.

אבינו שזה קשור אליו, וברגע שראה את השמש לא הסתכל על השמש עצמו אלא על כוח הפועל בנפעל במי שמפעיל את השמש, ומי שיש לו כוח הראות וחזקה הראיה שלו, הוא לא מתפשט על חיצוני אלא מחפש בכל דבר את הפנימי, יכול לראות בכל כלי מעשה כוח הפועל. כלומר בכל דבר הוא מחפש את הפנימי ולא את החיצוני, ואברהם אבינו ע"ה היה רואה בשמש, והיתה לו השגה שראה בה כוח הפועל, והיה מחפש בפנימיות של השמש מי מפעיל אותו, והיה עובד לכוח ההוא, ומי זה הכוח ההוא, אמר ר' אשר נגיד הקב"ה. נמצא כי עבד לד' ב"ה.

הקב"ה מסתיר את עצמו בשמש

אך אח"כ כשראה שהשמש שוקעת וגם הלבנה וכוכבים ומזלות כולם שוקעים ולא מהני אורם כלום, לכאורה איפה כולם נעלמו, נכון שאורם לא נמצא כרגע אבל הבעיה הוא אצלי כי בעצם האור של השמש תמיד נמצא, הבין שבהם אינו רק כוח מכוחותיו ית', כלומר שיש כאן חלק אחד מהכוח של הקב"ה וגם את זה אני בקושי יכול להשיג. ואנכי אסתיר הסתר פני, הקב"ה מסתיר את עצמו בתוך השמש, וגם בשמש עצמו יש עוד הסתר שבקושי רואים אותי, אפשר לראות את החיצוני של השמש אבל מי מחיה את זה לשם קשה להגיע ולהבין ולהשיג.

אדם שאין לו את המודעות
הזאת נופל עוד יותר למטה

ומקשה לבו יפול ברעה, היינו, שאינו מתבונן לירא ולפחד מהשם על ידי הפחדים המגיעים אליו, וחי שכוחי ועוצם ידי עושה הכל וחי גאווה ייאוש כל הזמן, ואז ברגע שיגיע הפחד האמיתי הוא יפחד ממנו, יפול ברעה שהוא מפחד ממנו, על שלא התבונן לירא מהשם, מהרגע הראשון, כי אחרי שהגיע אליו הפחד מלמעלה למטה, אז בקל הוא יוכל לבוא ליראת השם. אדם צריך לדעת שהפחד הוא הניצוץ שלו שהוא צריך לגאול אותו משם, וצריכים לקחת את הפחד כסיבה ולא כמציאות, אבל אדם שאין לו את המודעות הזאת אז לא רק שאתה לא עולה כלפי מעלה אלא אתה עוד יורד יותר למטה.

אל תחכה שהפחד ישלוט עליך

[נחזור למאור עינים שהתחלנו]. מחמת שבתחילה היתה כוונת השם ב"ה להפחידו, לא משום שיענשו על ידי הפחד, כי אם שמפחד זה יבוא לירא ולפחד מהשם, וכן עשה האדם, אבל אם האדם לא יתבונן זה ולא יפחד וירא מהשם, אז בא עליו הרעה שהיה מפחד ממנו. היות שהוא לא הפנים את הפחד לפני שזה הגיע אז הקב"ה היה צריך להביא לך פחד כדי לעזור לך שתחזור להקב"ה. וזהו אשרי אדם מפחד תמיד, אל תחכה שהפחד ישתלט עליך אלא תעורר אותו לפני זה, היינו, שמכל הפחדים המגיעים עליו, על ידי זה הוא ירא מהשם ומתפחד ממנו תמיד. ואז אשרי לאדם זה.

תחובות נתום ע"י ידידינו
הרה"ח ר' יאיר רשבסקי שליט"א
לכרפח והצלחה בכל הענינים

תחובות נתום ע"י ידידינו
העלוז נתרם על ידי
אנ"ש ומתפללי בית מדרשינו
בעיר חבירה לונדון יצ"ו